

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Skribenten Nik. Fred. Sev. Grundtvigs Literaire Testamente

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 4. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1827_455-txt-shoot-idm277/facsimile.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

vor hele aandelige Tilstand er et Resultat, langt sigere en forvirret, uoploselig Knude, end en udoilet Klarhed, som man i højeste Grad af Blindhed har udraabt den for, uden dog at kunne forklare et eneste af de aandelige Elementer, hvis Virkninger dog vare guldige Vidner om deres Kraft, og hvis Kraft man dog vel ikke forklarede, ved at udlede den af Intet, eller hvad er vel en tom Indbildning Andet, end Duggen for et indholdsloft Begreb.

Som det nu er med Folkene, saa er det med os Enkelte, som optræde iblandt dem, oprundne af en enkelt eller sammensøret Rod, opvorne mellem stridige Elementer, meer og mindre tiltrukne og tiltalte af de forskjelligste Literaturer, Aander og Syns Maader, os, der saaledes optræde med Drift og Kraft til at føre Ordet, som det kan føres med Pennen for en Løse-Verden, og det er jo soleklart, at jo let nemmere vi vare, jo mere vi stræbde, at omfatte vor Lids Dannelsse, og at tilegne os Alt, hvad der i Menneskets Livet tækkedes os, jo mere vi stræbde derved, og jo bedre det lykkedes os, des mangfoldigere, men ogsaa dunklere maatte vor Inderside vorde, des unuelligere maatte det blive os, at stode vore Tanker og Følelser i de almindelige Former, og undgik vi den Klippe, hvorpaa Saamange strandede, ved at ville omstabe Grund-Formen for det levende Ord, som Moders-Maalet er, hvad Under, at det ogsaa blev hardtad

den eneste Tale-Form, vi ærede, udgydende os deri saa frit, saa rigt og saa mangfoldigt, som vi magtede!

Bæste vi nu Die paa Folkene i Europa, da finde vi Ingen, som det rimedes at undgaat den store Sammen-Blanding i Midel-Aldrens Morgen-Stund, uden Folkene i Norden, der i det Mindste affandrede langt Mere fra sig ved Uddandring, end de optog i sig, og derfor slutte vi med Ret, at Grund-Stemningen der maa omtrent have samme Eenhed eller Lighed, som Ordets Grund-Form eller Moders-Maalet.

Men er det heraf rimeligt, at Folke-Dannelsen i Norden kan vinde en langt mere organisk og harmonisk Eenhedmelighed, end andensteds i Europa, saa er det dog en Dugave, selv gode Hoveder kan være bekjendte at tage Feil af, naar man betænker, at her sidde vi op imod Verdens Ende, og have ikke blot den samme Mangfoldighed at ordne og adstille, som det Folk, fra hvilket vi nærmest erholdte vor Dannelsse, men derhos vor naturlige Eenhedmelighed at forlige eller dog at forbinde dermed, og hoem der ved det nitende Aarhundredes Begyndelse indbildte sig, at det var nemt, vidste dog sikkert i Grunden slet ikke, hvad Taler var om.

Hist i Syden levede og virkede, kvad og kæmpede, grublede og strev, i fordom Tid, de sindrige Græker og de skarpsindige Romere, saalange til de baade aandelig og borgerlig nedfank i Sophistierens, Selskabsmodsigelsens, Sløvhedens og Trædømmens

